

شعر معاصر ایران

کجا بود
زن این قدر عاقبت خوش داشته باشد؟
می توانی!
لکه های سیاه پیراهنش را بردار
جایش زن بگذار

ادریس بختیاری

به تن داشتی زن را
به خواب بردی زن را
رقصیدی در آستانه زن
چون ادامه زندگی
نیاز به راه رفتن نداشت

ماریا، حلیمه، زیتونه!
تو در سوروسات نوامبر
تو در بعداز ظهر بورسا
تو با اسم یک زن در روستای کوچک من
به شعرم پا گذاشتی

- هر مردی که اسمی را نجوا می کند
کار قلبش را آسان کرده است -

۱
عشق، پر زحمت است
بگذار بعد از تو
خواب هاییم را برای کسی تعریف نکنم
ما مردها
نیاز به مراقبت داریم
حتی قلب ما
یک آدم است - درون - آدم

دستم را رها نکن!

می شود به دو آسمان تعلق داشت.
مثـل عـکـسـ اـبـرـهـاـ کـهـ درـ آـبـ مـیـ اـفـتـنـدـ
من همینم!
نگهبان زن ها
در همان لحظه ای که می خواهم
دستمزد بد کاره ای را بدhem

تأسیس ۱۳۹۴

۲

کسی می گوید بی فایده است
کسی می گوید زن بو برده
کسی که در یک بعداز ظهر درام
بالا می آورد
کسی که می گوید
زن است
و آن قدر زیبایست
که سرنوشتش را نمی تواند تغییر دهد

ما تکان نخوردیم
ما به زن تکیه داده بودیم
به رنگ برنزه ای که
صورت دست نخورده آفتاب بود

کسی که شبیه اوست را بردار
جایش زن بگذار
قول های خوشبختی را بردار
جایش زن بگذار
صدای کف زدن را بردار
شعر را بردار
از این همه، همه را بردار
جایش زن بگذار

در پوستش نمی گنجد
پوست را بردار و جایش زن بگذار
ربه روی خودت
ربه رو را بردار و جایش زن بگذار

۲۳۶

آفتاب را بردار
جایش زن بگذار

جواد سنجوی

۳

نه خدا خواست مال من باشی
نه این زن
که در عکس‌ها
مرانگاه نمی‌کند
دست‌پاچه می‌شوم
و حرف‌هایم
ناتمام می‌ماند با تو
مدت‌هاست
نامه‌ای نمی‌نویسی
و گفت‌وشنودی نیست

زن‌ها شروع می‌شوند
به نیمه می‌رسند
و تمام می‌شوند
مردها صدای شان را می‌خوابانند در گلو
و خاطره‌ها را
چون اتفاقی با درسته رها می‌کنند

سلام زخم دهان و انکرده در غربت!
نکشته است تو رامث من اگر غربت
سلام وسعت تهایی ام در این زندان!
رفیق گم شده در های‌هوي سنگستان
سلام رفته از این خانه! بی خیال دلم
سلام! حال دلم را پیرس، حال دلم
سلام! پرشده‌ام از غروب بعد از تو
سلام! تلخی دوران خوب بعد از تو
سلام! بی تو جواب سلام‌ها سرد است
زمانه بعد تو دیگر رفیق، نامرد است
میان مردم شهرم غریب‌ام بی تو
عجبیب پرشدم از ساکنان غم بی تو
شبیه دشت، نگاهم به آسمان مانده
تو رفته‌ای و برایم دو استکان مانده

تمام زندگی ام از امید خالی شد
بدون اشک تو دوران خشک‌سالی شد
گذشتی از سرسباز کشورت بانو
کجاست مرد سرافراز کشورت بانو؟
شراب چشم تو در بزم کیست این شب‌ها؟
که حال و روز دلم دیدنی است این شب‌ها
سلام! از من دیوانه انتظاری نیست
قرار بود بیایی، مرا قراری نیست
قرار بود بیایی بهار برگرد
به خانه‌اش دل بی اختیار برگرد
قرار بود قراری که با دلم داری
برای روز شکستن کنار بگذاری
چقدر بی سروسامانی ام فراوان است
سکوت می‌کنم این انتهای انسان است

۴

مردی به آرامی من!
زنی به زیبایی تو!
چیز خارق العاده‌ای نمی‌تواند باشد
گاه تو معنای منی
گاهی من همه حرف‌هایت را لازم
تو همان عروسکی هستی
- که در کودکی -
روی پیشانی اش علامت گذاشت
و من جنینی که
در شکمت تکان می‌خوردم
گاهی مردها
پیش از آنکه بخواهند زنی را بیوسند
مثل کودکان برایش گریه می‌کنند

تاریخ روزی می‌نویسد حال و روزم را
این کاخ‌ها را روح من تا عرش آورده
انسانم و روزی به سمت مرگ می‌آیم
باید بفهمم چیست آخر پشت این پرده

۳

بهار رفته و دارد بهار می‌آید
جوانی ام تو که باشی دو بار می‌آید
به قول حضرت سعدی برای دیدن توست
و گرنه چشم برای چه کار می‌آید
تو می‌رسی و پر از رفت و آمد است سرم
قرار می‌رود و بی قرار می‌آید
غروب می‌رسد و لحظه‌های رفتن تو
دوباره غربت این روزگار می‌آید
به فکر گوشة آرام و امن ساحل نیست
کسی که با شب دریا کنار می‌آید

نشسته‌ام که باید رفیق دیرینم
شبیه دشت که در انتظار باران است
کجای جنگل آتش گرفته‌ام هستی؟
که دور من شده دیوار و شعله زندان است
به فال حافظم افتاده چند وقتی هست
که روز آه من و خنده رقیبان است
نه رغبتی که بیایم به سوی آزادی
نه خانه‌ای که بگویم چقدر ویران است
دوای این همه دلتانگی ام فقط دست
رفیق روز مبادای موپریشان است
همیشه پیک دلم را برای غم می‌ریخت
سلامتی کسی که مرا به هم می‌ریخت
سلام! بی تو جواب سلام‌ها سرد است
زمانه بعد تو دیگر رفیق، نامرد است
همیشه در چمدانت هوا رفتن بود
که قول آمدنت هم برای رفتن بود
چقدر بی سروسامانی ام فراوان است
سکوت می‌کنم این انتهای انسان است

صبا کاظمیان

روزهایی که هرگز نمی‌آیند
از سرم بیرون نمی‌روند
نمی‌روند
که باد
لباس‌های روی بند را به یادم
بیاندازد
و باران
شیشه‌های پنجره را لک کند
نمی‌روند

۱

انسانم و آخر به دست مرگ می‌افتم
انسانم و باور ندارم رفتني هستم
خون مرا خنجر نمی‌فهمد شماها چه!
من با شما ای نابرادرهای تی هستم

سریازها را تشنۀ خون برادر کرد
این مرزهای لعنتی، نفرین به کشورها
از کودکی نفرت دویده در دلم انگار
خون است آیا حاصل پستان مادرها؟

من گشنه‌ام سهم مرا از سفره کم کردند
من تشنۀ‌ام از اشک‌هایم دست بردارید
دلکش شدم شاید بخندید و بیخشیدم
دست از سرم ای حاکمان مست بردارید

کشتب ما را بادیان این گونه حیران کرد؟
شاید گناهش گردن آن ناخدا باشد
هر روز می‌گفتمن خدایی نیست باور کن
از بی‌پناهی آرزو کردم خدا باشد

و یک جای کار
همیشه می‌لنگد
آینده!

دیگر این حرف‌ها از من گذشته است
ساعت را کوک می‌کنم، رویاها می‌بیدار می‌شوند
و تنهاترین اتفاق خانه را
به آن کسی که نیست
به آن کسی که همیشه نبوده نشان می‌دهم
تولا

در تمام روزهایی که نمی‌آیند، دوست داشتم

۲

درخت
که از سویی بهار
واز سوی دیگر خزان بود
سپیدی و سرخی را
با هر دو روی صورتش فهمید
فهمید که چیزهایی
از نیمه‌ایش کوچ می‌کنند
و در نیمه‌ایش آواز می‌خوانند
از بودن حرف می‌زنم!

از بودن حرف می‌زنم که از بودن حرف می‌زنم
همین مه را غلیظ کرده است
گذشته را غلیظ کرده است
آن قدر که می‌بینم و دست تکان می‌دهم

۳

آسمان
خراشی به صورتش دارد
و من
به زمستانی بازگشته‌ام که سال‌هاست
با لباس‌های گرم
از چمدان بیرون نیامده است

راستی
برج‌ها

اگر شکوفه می‌دادند
تفاوت فصل‌ها را می‌دانستم!

آسمان
خراشی به صورتش دارد
و من به زخمی عمیق فکر می‌کنم
که مهریانت کرده بود
خوب شد که فهمیدم

خوب شد فهمیدم
تنهایی ام
آن قدر بزرگ است
که پشت رابطه پنهان نمی‌شود
پس این همه سال

در تبت
تتها

به آخرین روز جوانی ام بازمی‌گشته‌ام؟!
به آخرین بوسه‌ای
که پس از آن
بارها بوسیده بودمت؟!

آسمان
خراشی به صورتش دارد
و من
به آدم برفي ام فکر می‌کنم
که زیر برف پنهان است
و این زمستان مختصر
حتی لباس‌های گرم را
از چمدان بیرون نمی‌آورد

کنار تو خوشبختی رو حس کنم
شمالی ترا زهر شمالی بشم...

ناصر حامدی

۳

پیش من می‌آمی عطر بزن، شاد پیوش
دامنی ساده‌تر و تازه‌تر از باد پیوش
پیش من می‌آمی گیره به موهات نبند
شاد و آزاد پیا، ساده و آزاد پیوش
روز دیدار تو داغ است، حواست باشد
شال شهریور و پیراهن مرداد پیوش
سر راهت به کسی خیره نشو، سنگین باش
چشم اگر گاه به چشم کسی افتاد، پیوش
خرمن موی ترت خانه خرابم کرده
پیش باد آن همه را خانه‌ات آباد! پیوش
خانه‌ام آمده‌ای... جز من و تو نیست کسی
دست اگر حلقه شد و دور تو افتاد... پیوش

۱

من و عشق، همان هم‌سفر خوب خودم
یار فرصت طلب و فتنه‌گر خوب خودم
بلدم عشق بورزم به پری‌های زمین
آفرین‌ها به تو و بر هنر خوب خودم!
به من آموخت که بی‌عشق نباشم هرگز
سر و جانم به فدای پدر خوب خودم
نانجیابان جهان جمله به دنبال تواند
جوچه از همه جا بی خبر خوب خودم
تا فراموش کنی ماهی دل‌تنگت را
می‌روم غرق شوم در خزر خوب خودم

وحید طلعت

بنیاد اندیشت

تأسیس ۱۳۹۴

۲

تو نیستی، خیالت ولی با منه
بسین حجم غم‌هامو اندازه کن
سرت رو با من روی بالش بذار
با عطر موهات امشبو تازه کن

۱

مثل تو بی که در بی انکار نیستی
دل‌گیرم آن قدر که تو انگار نیستی
مبهوتم آن چنان که تو را خواب دیده‌ام
خوابم به گونه‌ای که تو بیدار نیستی
بی تابیم آن قدر که رها کرده باشمت
دل‌تنگم از خودم که تو این بار نیستی
عشق است عشق، می‌شکند، محو می‌کند
ای خوش به حال تو که گرفتار نیستی
عشق است و در مقایسه با آنچه داشتی

تو اینجا نباشی هوا خوب نیست
بدون تو دریاکنار ابریه
بازم شال سبز و سرت کن بیا
به چشمات قسم شالیزار ابریه

می‌خوامت تو جنگل می‌خوامت رو کوه
می‌خوامت تو باغای خوش‌رنگ چای
می‌خوام رد پات ساحل‌پُر کنه
می‌خوام اون سر دنیا با من بیای

بغل کن منو، حس کنم با منی
بغل کن که حالی به حالی بشم

۲۴۰

۲

با هیچ قیمتی تو خریدار نیستی
بازار مس‌گران شده این روزها دلم
یک شنبه‌ها که گرمی بازار نیستی!
ازین هرچه دیدم و فهمیدم و گذشت
تهها تویی که هیچ دل آزار نیستی
پاییز می‌رسد به پریشانی آه که...
در خاطرات سبز سپیدار نیستی
این روزها که عاشق و دلواپس تو آم
دل‌گیرم از خودم، تو که بیزار نیستی؟

۳

آن ناز، آن شکردهنی می‌کشد مرا
آن چشم‌های تُرکمنی می‌کشد مرا
قویی که در دو برکه چشم رها شده است
هر روز وقت آبتنی می‌کشد مرا
تبعیدی ام هنوز به قفقاز خواب‌هات
آوارگی نه، بی‌وطنی می‌کشد مرا
آن تُرک جاودا نه با گویش دری
بالهجه‌ای مثل شدنی می‌کشد مرا
من در خرابه‌های بودا بنا شدم

عشقی نهان، غمی علنی می‌کشد مرا
سنگ مزارِ من را در بلخ کنده‌اند
این است، درد کوهکنی می‌کشد مرا
من از تمام تاریخم زخم خورده‌ام
زخم عمیق بی‌سخنی می‌کشد مرا
زیبایی تو ایلِ مرا کوچ می‌دهد!
آوارگی نه! بی‌وطنی می‌کشد مرا

۴

چشم‌هایت به من آموخت قسم خوردن را
بعد، عاشق شدن و پای قسم مردن را
چشم‌هایت به من آموخت، - دوتا مایه ناز-
دلبری کردن و دلدادن و دلبردن را
به من آموخت نگاه تو پریشانی را
به تو دلدادن و دلدادن و... نشمردن را
خار بودن را، همسایگی گل‌هارا
با تو هر فصل شکوفایی و پژمردن را
در تو پیدا کردم فلسفه هستی را
درک کردم با تو شادی و غم خوردن را
چشم‌هایت، دوستم پیشه به من فرمودند
غیر تو از همه دلبردن و نسپردن را

پر از اگر، پر اما، پر از چرا بودیم
من و تو آه... که آغاز ماجرا بودیم
نفس به روی نفس، لب به لب... تصور کن
کنارِ هم، بغلِ هم... ولی جدا بودیم
دو تا غریبه دیرآشنا ولی محکوم
که هرچه با غم تقدیر آشنا بودیم...
من و تو در دل‌مان کوه زندگی‌ها داشت
- دو تا پرنده که در متنِ ابرها بودیم -
گذشت عمر و خزان زد به آشنا‌یمان
که عشق؛ مست‌گلی تازه بود تا بودیم
تو حیف بودی و من حیف... زندگی‌مان حیف
ولی چه چاره به این زندگی روا بودیم
من و تو آه من و تو، من و سکوت و زمان
سه اتفاق که منجر به یک بلا بودیم
سه حادثه، سه جنایت، سه وقت یهوده
سه تن گناه کبیره که در خفا بودیم
به گاه صاعقه از سرنوشت هم رفتیم
درون چشم تو دیدم چه قدر نابودیم
جدا شدیم که شاید سبک شویم از غم
جدا شدیم و پس از آن جدا - جدا بودیم
نبد در دل‌مان غیر حسرتی لبریز
به درد مشترکی خو گرفته...، ما بودیم
به زخم‌های عمیقی رسید باورمان
به لاعلاجی هم سخت... مبتلا بودیم
تو گفتی از هیجانِ رهایی ات با من
رها شدیم، رهاتر... رها... رها... بودیم
دل گرفته از این زندگی، نفهمیدم...
تو باز شادتری - تو! بگو چرا بودیم؟

رسول یونان

۱

امید چیز خوبی است
مثل آخرین سکه
مثل آخرین بليط
مثل آخرین گلوله
مثل آخرین کشتی
آخرین سکه نمی‌گذارد که غرورت بشکند
آخرین بليط نمی‌گذارد که
نامید از ترمیمال‌ها برگردی
آخرین گلوله نمی‌گذارد که سرباز اسیر شود
کسی که اميد دارد
فقیر نیست

همیشه چیزی دارد
یاد رفت از آخرین کشتی بگویم
آخرین کشتی حتی اگر هم نیاید
نمی‌گذارد که نام دریا و مسافرت از یاد برود.

محسن یاری

۱

فوج کلاع‌ها به کینیم نشسته‌اند
بر روی شاخ و برگ یقینم نشسته‌اند
با تیغ زرد پشت چپرهای ناگهان
تا ناگهان به گل نشینم، نشسته‌اند
یک جفت مار مغز جوان خوار سهمناک
بر روی شانه دل و دینم نشسته‌اند
از امتداد فاصله‌ها شیکوه می‌کنند
این راهها که روی جبینم نشسته‌اند
حوا... دوباره فکر کنم کوچ مان دهند
ابلیس‌ها دوباره به کینم نشسته‌اند
من را به تازیانه و مهمیز می‌زنند

این‌ها که چُست و چَفت به زینم نشسته‌اند
حوابه جان تو نه به جان خودم که باز
چون دیده‌اند با تو عجینم، نشسته‌اند
در انتظار این که دوباره به خاطرت
سیبی دگر ز شاخه بچینم، نشسته‌اند
حوا... بیا و چشم پوش از درخت سیب
تا من یقین کنم و نبینم نشسته‌اند

۲

انگار بلوری از يخ بود
اسمت
از دهانم افتاد و شکست
چقدر سخت است
نگهداری از یادگاری‌ها!

۳

من زخم برداشته‌ام
از بازار و ازم
کتفم
گردنم
خون جاری است
سگی که به من حمله کرد
از آغوش تو پریده بود
بگذار بروم
در تو بیگانه‌ای است
که مرا هرگز نخواهد شناخت

سکوت بود، و ما شور و شر درآوردیم
برای هر چه رسانه، خبر درآوردیم
در آسمان کلاخان و زاغهای سیاه
به وجود آمده و بال و پر درآوردیم
نهال عاطفه‌ها را به خشم خشکاندیم
چه اشک‌ها که ز چشمان تر درآوردیم
به قلع و قمع درختان سبز کوشیدیم
از آستین سقاوت تبر درآوردیم
صدای غرش خمپاره آمد و خود را
فرار کرده ز کوی و گذر درآوردیم
رسید نوبت ما تا تفنگ برداریم
هزار شاید و اما، اگر درآوردیم
به خواهران برادرندیده خنديدیم
زمادران بلاکش پدر درآوردیم
ز زیر خاک نه دست و نه سر و نه پیکر
ز زیر خاک بسی ما گهر درآوردیم
جنائزهای به زمین بود و ما به حرص و لع
ز دست و گردنشان سیم و زر درآوردیم
به زیر خاک چه جانهای پاک اما ما
برای خانه خود فرش و در درآوردیم
گذشت جبهه و ما پنههای غفلت را
به شوق، یکسره از گوش کر درآوردیم
ز خون جاری شان خورده و درخت شدیم
به روی شاخه بسی برگ و بر درآوردیم
شدیم فاتح میدان، به مکرو دوز و کلک
ز جیب مان سند معتبر درآوردیم
و عاقبت ز خدا هم نکرده شرم و چنین
ز خانقه و ز محراب سر درآوردیم